

MTÜ Puuetega Laste Tugikodu Päikesekiir

Tulemuste ja mõju raport (2014–2015 aastad)

MTÜ Puuetega Laste Tugikodu Päikesekiir eesmärk on Ida-Virumaa puuetega laste ja nende perede toimetuleku toetamine. Eesmärki täidetakse tugiteenuste (lapsehoiuteenus, transporditeenus ja tugiisiku teenus) pakkumise abil raske ja sügava puudega lastele.

MTÜ Puuetega Laste Tugikodu (PLT) Päikesekiir Jõhvis on kohandanud osa kunagisest lasteaia hoonest tänapäeva tingimustele vastavaks puuetega laste keskuseks.

Hoone esimesel korrusel on kaks avarat rühmaruumi, individuaalsete tegevuste tuba, magamisruum, infotuba vanematele (kohtumised, koolitused, nõustamine) ning kabinetid personalile.

Maja ümber on avar õueala, kuhu on tulevikus võimalik rajada lastele mänguväljak. MTÜ PLT Päikesekiiril on oma mikrobuss (liftiga), millega saab pakkuda peredele abistavat transporditeenust.

Lapsehoiuteenus annab lapsevanematele võimaluse „hinge tõmmata“, täiendkoolitustel osaleda, samuti tööd otsida, tööle asuda ja/või seda säilitada. Lastele loob teenus võimaluse mitmekülgseks arenguks, teiste lastega suhtlemiseks ning oma maailmapildi avardamiseks.

Kuidas meie organisatsioon ühiskonnas muutusi loob?

Tegevusmahud ja tulemused	2014	2015	Muutus
Tugikodus lapsehoiuteenusel viibinud laste arv	10	14	40 %
Lapsevanemad, kes on säilitanud töökohad	10	13	30 %
Teenuse pakkumiseks ja arendamiseks loodud koostöösuhked omavalitsustega	4	7	75 %
Teenuse pakkumiseks ja arendamiseks loodud koostöösuhked partnerorganisatsioonidega	13	17	31 %

Selgituseks tabelile:

Lapsehoiuteenusel viibinud laste hulka arvestatakse raportis lapsed, kes on viibinud teenusel 2–5 päeva nädalas, rohkem kui 1 kuu vältel.

Lapsevanemate puhul on võetud arvesse mõlemad vanemad (osades peredes kasvatab last/ lapsi ema üksinda).

Koostöö omavalitsustega: 2014. a 4-st omavalitsusest 3 osalesid lisaks tavapärasele teenuse taotlemisega (teenusepakkuja, pere, omavalitsus) seotud tegevustele ka teenuse arendamise protsessis (teenuse kirjelduse ja teavitusematerjalide väljatöötamine, kohtumised võrgustikutöö arendamiseks), teavitustöös ning kaasfinantseerijatena teenuse käivitamise projektis.

Tugikodul on 2 omavalitsusega ka lepingud täiendava lapsehoiuteenuse (lisaks riigi poolt ette nähtud toetusele) ja transporditeenuse osutamiseks. Samuti on need partneromavalitsused toetanud tugikodu ühekordsete tegevustoetustega.

2015.a tugikodutöoga liitunud 3-st uuest omavalitsusest 2 on tugikodule partneriteks tugiisikuteenuse arendamisel.

Partnerorganisatsioonid:

Partnerorganisatsioonide hulka kuuluvad:

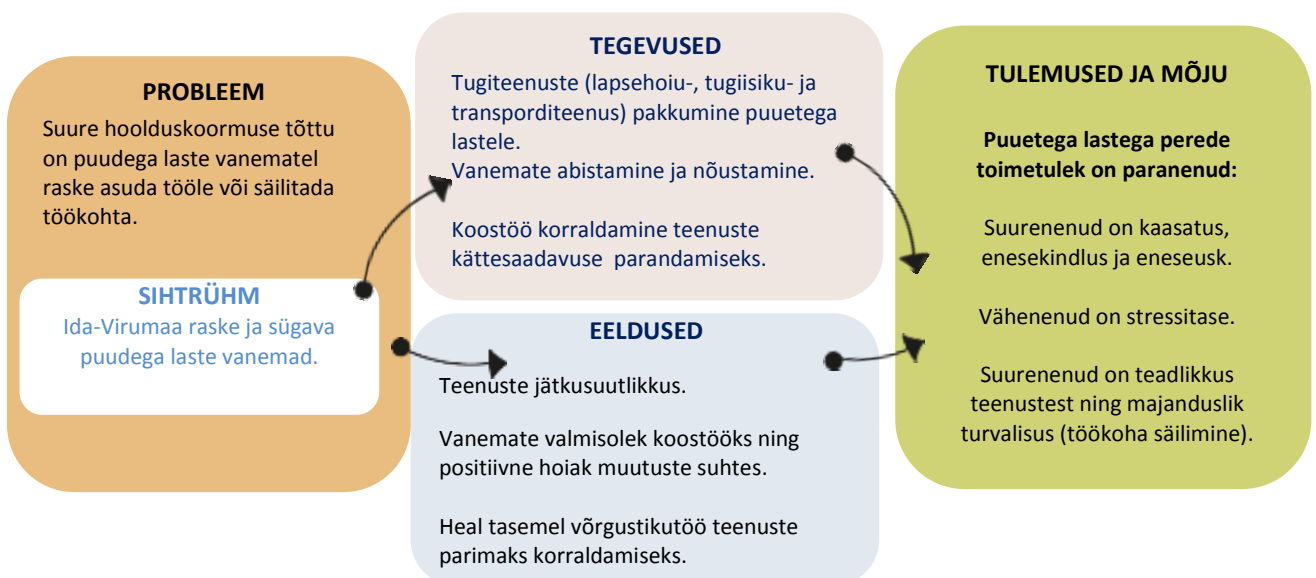
- koolid, lasteaiad, rehabilitatsiooniasutused – koostöö on seotud lapse arengu toetamisega (võrgustikutöö spetsialistide vahel);
- tugikodu sõprusorganisatsioonid Eestist ja välismaalt (EMK Jõhvi kogudus, väliskogudused, rahvusvaheline heategevusorganisatsioon Stoneworks International, ettevõtted) – koostöö tugikodu töö toetamiseks: annetused, humanitaarabi asjade näol, vabatahtlik töö;
- teised puuetega inimestega tegelevad organisatsioonid (erivajadustega laste kool USA-s, tugikoduga sarnased keskused Narvas ja Sillamäel: MTÜ Laste Päevakeskus LAD Narvas, Laste Hoolekande Asutus Lootus Sillamäel ja MTÜ Virumaa Laste ja Perede Tugikeskus Puuetega Inimeste Koda) – koostöö seisneb: kogemuste vahetamine, töötoad, õppereisid;
- fondid ja organisatsioonid, kellega tehakse koostööd teenuste arendamiseks ning rahastamiseks (KÜSK, TÜ Kliinikumi Lastefond, Sotsiaalkindlustusamet, Ida-Viru Ettevõtluskeskus).
 - Näide: alates novembrist 2015 on tugikodu partneriks Sotsiaalkindlustusametile tugiteenuste pakkumise korraldamisel raske ja sügava puudega lastele Ida-Virumaal. Tugiteenuste pakkumist toetatakse Euroopa Sotsiaalfondi 2014–2020 elluviidava toetuse andmise tingimuste „Puudega laste tugiteenuste arendamine ja pakkumine ning töö- ja pereelu ühildamise soodustamine“ raames.
 - Näide: alates septembrist 2014 kuni novembrini 2015 oli tugikodu partneriks SA Tartu Ülikooli Kliinikumi Lastefondile. Lapsehoiuteenuse pakkumist suure hoolduskoormusega peredele toetati projekti „Unistuste puhkus“ raames.

Kuidas läheb meil organisatsioonina?

Tugikodu Päikesekiir on pakkunud Ida-Virumaa erivajadustega lastele lapsehoiuteenust alates 2013. aasta juunist. Teenuse käivitamiseks saadi toetust Kodanikuühiskonna Sihtkapitali Šveitsi Vabauhenduste Fondist. Eesti Kirikute Nõukogu oli meile esimeses projektis toetavaks katuseorganisatsiooniks.

Organisatsiooni käekäiku iseloomustavad näitajad	2014	2015	Kasv
Kogutulu (eurot)	37 306	51 922	39 %
sh tulu avalike teenuste müügist	10 000	29 616	196%
Palgatöötajate arv (taandatuna täiskohale)	3	4	33%
Vabatahtlike arv (rohkem kui 2 nädalat tugikodu töös osalenud vabatahtlikud)	5	14	180%

Soovitud mõju: tugiteenuste kättesaadavus parandab puuetega lastega perede toimetulekut. Hoolduskoormuse vähenemine aitab kaasa vanemate töökohtade säilimisele või loob võimaluse ümberõppeks/ töö leidmiseks.

Selgituseks joonisele:

Vanemate hoiakud muutuste suhtes (lapse teenusel osalema hakkamisel): muutus elukorralduses, hirm asjaajamise keerukuse ees, vastutus ja kokkulepped teenusepakkujate ja pere vahel.

Võrgustikutöö: koostöö tugikodu, omavalitsuste ja partnerorganisatsioonide vahel. Võrgustikutöö eestvedamise roll on enamasti tugikodul.

Näide: Anu lugu

(nimi muudetud)

Anu on liitpuudega tüdruk (vaimu- ja liikumispuue). Tema mõlemad vanemad käivad tööl. Anu vajab oma puude tõttu igapäevast järelevalvet, hoolt ja abi. Selleks, et vanemad saaksid tööl käia, peavad nad leidma Anule päevaseks ajaks sobiva hoiuteenuse pakkuja.

Anu hakkas osalema tugikodus lapsehoiuteenusel 2013.a sügisest (17-aastase tüdrukuna). Lapsehoiuteenust osutatakse kuni lapse täisealiseks saamiseni. Anu sai teenusel viibida kuni oma kooliprogrammi lõppemiseni suvel 2015. a.

Enne tugikodusse sattumist oli Anu olnud paaris erinevas hooldekodu ja hooldushaigla tüüpi asutuses. Sealne keskkond ei olnud lastepärane. Tagatud oli esmavajalik hooldus (hügieenitoimingud, toitlustamine, järelevalve). Piirkonnas puudusid sel ajal spetsiaalselt lastele hoiuteenust pakuvad organisatsioonid.

Tüdruk oli harjunud suurema tähelepanu ja individuaalse tegelemisega. Haigla keskkond erines tüdruku jaoks harjumuspärasest kodusest keskkonnast. Seetõttu oli tüdruku stressitase kõrge. See tegi vanematele muret, sest tihti jäi laps haiglasse maha rahulolematu ja ärevana.

Tugikodus loodud lastepärane ja hubane keskkond meeldis vanematele. Anu oli siin kahe lapsehoidja hoole all. Muutusega harjudes hakkas tüdruk keskusesse jääma juba aina parema meelelega. Tema tervislik, emotsionaalne ja psüühiline seisund paranes jõudsalt. Tüdruk sõbrunes tugikodu töötajatega. Tal oli nüüd võimalus kokku puutuda ka teiste lastega, veeta aega õues ja osaleda väljasõitudel.

Koostöös kooliga korraldati Anule õppetundide läbiviimine tugikodus. Lapsehoidjate ja õpetaja järjepideva tegevuse tulemusena hakkasid tüdruku arengus toimuma positiivsed muutused.

Tema käed, mis olid tulles jäigad ja vähese liikuvusega, hakkasid aegamööda paremini liikuma. Ka Anu jalgade liikumine paranes. Täiskasvanute toel sai ta sammuda.

Liikuvuse paranemine ning stressitaseme langus, aitasid kaasa tüdrukut varem vaevanud öisete epilepsiahoogude vähenemisele.

Teenuse eest kogumahu tasumine oleks käinud perele üle jõu, sest riiklik toetus lapsehoiuteenusele oli vaid 402 eurot aastas. Tänu projektitoetustele ja partnerorganisatsioonide täiendavatele toetustele, sai tugikodu pakkuja Anule täismahus teenust.

Tugikodu personal sai väärtusliku kogemuse suure hoolduskoormusega lapse eest hoolitsemisel ning tema pere toetamisel.

Vanematele andis lapsehoiuteenuse kasutamine võimaluse säilitada töökohad. Pere lähivõrgustik suurenes tugikodu personali näol toetavate inimeste võrra. Vanemate mure lapse pärast vähenes ning hoiak elu suhtes muutus positiivsemaks.

Tugikodu moto: Päikesekiir igasse päeva!

Lisa. Taustainfo tegevuse vajalikkuse kohta

Eestis oli 2015. aasta jaanuari seisuga 11 388 puudega last, kellest raske või sügava puudega oli 6 720 (sh Ida-Virumaal 725, st ca 11%). Võrreldes eelnevate aastatega on puuetega laste arv pidevalt suurenenud. (allikas: Sotsiaalkindlustusamet)

Senine hoiuteenuse alarahastus ning teenusepakkujate vähesus on tekitanud olukorra, kus lapsevanematel lasub suur hoolduskoormus, mis takistab nende osalemist tööturul ja teeb neist ühiskonna ühe haavatavama sihtgrupi.

Tugiteenuste kättesaadavus seevastu parandab puuetega laste perede toimetulekut. Hoolduskoormuse vähenemine aitab kaasa vanemate töökohtade säilimisele ja/või loob võimaluse ümberõppeks/ töö leidmiseks.

Raske ja sügava puudega lapsed vajavad teenuseid, mis arvestavad nende individuaalsust ja võimalikke kaasuvaid puudeid. Selleks, et raske või sügava puudega lastel oleks võimalik kasutada tugiisiku- või lapsehoiuteenust, on vajalik laste transport teenuste juurde. Praegusel hetkel ei jõua paljud sihtgrupi lapsed teenuste juurde ainuüksi seetõttu, et puudub transpordivahend või rahaline võimekus transpordi eest tasuda. Kehvemas olukorras on just väiksemates omavalitsustes ja/või ääremaal elavad lapsed, kes ei saa teenuseid, kuna teenusepakkujad asuvad kaugel ning vastavatel omavalitsustel puudub võimekus transporditeenuse eest tasuda.